

הפסק בין נטילת ידים לסעודה

ברכות מב, א

תיכף לנטילת ידים (דמים אחרונים, רש"י) ברכה (ברכת המזון, רש"י).

ברכות נא, ב

אמר רב אסי אין מסיחין על כוס של ברכה (משיאחו עד שיברך, רש"י).

משנה שם

ב"ש אומרים נוטלין לידים ואח"כ מוזגין את הכוס וב"ה אומרים מוזגין את הכוס ואח"כ נוטלין לידים.

גמרא שם נב, ב

הכי קאמר להו בית הלל לבית שמאי ... הא עדיפא דתיכף לנטילת ידים סעודה.

תוספות סוטה לט, א ד"ה כל

ושיעור תכיפה איכא למישמע מתכיפת סמכיה לשחיטה, דאמרינן בפרק כל הפסולין (זבחים לג.) כל הסמיכות שהיו שם קורא אני בהם תיכף לסמיכה שחיטה חוץ מזו שהיתה בשער נקנור שאין מצורע יכול ליכנס שם, אלמא כדי מהלך משער נקנור עד בית לא חשיבה תכיפה, ובמסכת מדות (פ"ה מ"א) משמע דלא הוי טפי מכ"ב אמה מקום דריסת רגלי ישראל ומקום דריסת רגלי הכהנים שכל אחד היו י"א אמה.

שוע"ר סי' קסה

א העושה צרכיו ורוצה לאכול יטול ב' פעמים ... אם יברך תחלה על נטילת ידים ואח"כ אשר יצר ... יהי הפסק בין נטילה להמוציא, ויש אוסרים להפסיק ביניהם בדברי עסק וענין אחר כמ"ש בס"י קסו ... ואם עושה צרכיו באמצע הסעודה כיון שא"צ לברך המוציא א"צ ליטול ידיו אלא פעם אחת ואין לחוש להפסקת אשר יצר בין נטילה ... אלא מהפסק גדול האסור לד"ה מפני תקנת חכמים שתיקנו תיכף לנטילת ידים סעודה.

שוע"ר סי' קסו

א לא אמרו תיכף לנטילת ידים סעודה אלא שלא יתעסק בינתיים באיזה עסק עד שיסיח דעתו מהסעודה, ואפילו למזוג כוס לקידוש היום אם מוזגו בחמין שצריך לדקדק הרבה שלא יחסר או ייתר הרי זה היסח הדעת מהסעודה ואסור לעשותו בין נטילת ידים לסעודה, והוא הדין לכל כיוצא בזה. אבל אם יושב בטל ואינו עושה בינתיים שום מעשה שיש בו היסח הדעת אף על פי ששוהה הרבה, ואפילו משיח מעט אין לחוש, כיון שהשולחן לפניו ודעתו לאכול, ובלבד שלא יפליג בדברים שלא יבא לידי היסח הדעת. ולכן מותר לומר קידוש והבדלה בין נטילת ידים להמוציא. ולא אמרו תיכף לנטילת ידים ברכה אלא במים אחרונים בלבד.

ויש אומרים שגם במים ראשונים צריך לזוהר כמו במים אחרונים ... לפיכך צריך לזוהר שלא להפסיק אפילו בשהיה כדי הילוך כ"ב אמה שבשיעור זה נקרא הפסק אפילו יושב במקומו ... ושלא לצורך אין להפסיק אפילו בשהייה מועטת. ולדבר אסור אפילו בדברי תורה (או איזה ברכה מרובה שלא מענין הסעודה כגון להבדיל על הכוס) ואין צריך לומר בדבר חול וטוב לחוש לדבריהם. ומכל מקום אין צריך לזוהר אלא מלדבר באיזה עסק וענין אחר אבל שיחה בעלמא ב' או ג' תיבות אינן חשובין הפסק לדברי הכל אפילו במים אחרונים (כיון שאין בהם ענין שלם). וכל שכן שמותר להשיב הן או לאו כששואלין אותו דבר. ומענין הסעודה וצרכיה אינו חשוב הפסק אפילו בין המוציא לאכילה, כל שכן בין נטילה להמוציא, וכל שכן שהשהייה בניגוב והילוך ממקום שנטל ידיו למקום הסעודה אינן חשובין הפסק כיון שהוא צורך הסעודה. אלא שלכתחילה צריך ליטול ידיו סמוך למקום הסעודה אם אפשר.

שוע"ר סי' קפא

ו אם אין שם אלא ה' מתחילין מן המברך ... בשיעור נטילת ד' ... אין בו הפסק בין נטילה לברכה. ומה שאמרו תיכף לנטילת ידים ברכה לאו תיכף ממש אלא בכדי שיעור זה ... אסור להשיח בינתיים איזה עסק וענין אחר אפילו בדברי תורה. אבל שיחה בעלמא ב' וג' תיבות אין לחוש אלא משנטל הכוס בידו לברך כמ"ש בס"י קפ"ג.

שוע"ר סי' קפג

י משיאחו הכוס בידו לברך לא ישיח המברך אפילו שיחה קלה ב' וג' תיבות משום היסח הדעת.

סדר נטילת ידים לסעודה

(ו) מן הדין יכול לברך אשר יצר אחר ברכת על נטילת ידים, ואין בזה משום הפסק בין נטילת ידים לסעודה, אבל צריך לזוהר מלהשיח בינתיים אפילו שיחה קלה, ואפילו ללמוד לא נכון.

שוע"ר סי' רעא

כג אחר שקידש על הכוס יטול ידיו לסעודה ויברך על נטילת ידים ... ויש חולקין על זה ואומרים שאפילו לכתחלה יכול ליטול ידיו קודם הקידוש ואין הקידוש מפסיק בין נטילת ידים לסעודה ... ולדברי הכל אסור למזוג הכוס בחמין אחר נטילת ידים כי צריך דקדוק גדול שלא יחסר ולא יותיר והרי זה הפסק והיסח הדעת.